

सन २०२०-२१ करिता कृषि उन्नती योजना-राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस, ऊस) अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी PFMS वरील ₹४४.७४७४३ लक्ष निधीस खर्च करण्यास मान्यता देणेबाबत.

### महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : राअसू-२०२०/प्र.क्र.४३/४-अे.

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : २४ डिसेंबर, २०२०

#### संदर्भ:-

१. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. संकीर्ण/२०१७-प्र.क्र.३१/१७-अे, दि. १९/०४/२०१७.
२. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि. १६/०४/२०२०
३. वित्त विभागाचा शासन निर्णय क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि. ०४/०५/२०२०
४. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२० - CU-IV दि. १८/०५/२०२०
५. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसू-२०२०/प्र.क्र.३४/४-अे, दि. ०४/०६/२०२०
६. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.२-९/२०२०/CU-IV दि. १७/०६/२०२०
७. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.विप्र ३/राअसुकापूस/अनु./र-७९/२०, दि. २२/०६/२०२०
८. कृषि व पदुम विभाग शासन निर्णय क्र. राअसू-२०२०/प्र.क्र.३४/४-अे, दि. ०१/१०/२०२०

#### प्रस्तावना :-

सन २०२०-२१ करिता केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) संदर्भ क्र.४ येथील दि. १८/०५/२०२० च्या पत्रान्वये ₹८९८.६६ लाख (केंद्र हिस्सा रु.५३९.९९ लाख + राज्य हिस्सा रु.३५९.४७ लाख) रकमेचा कृती आराखडा मंजूर केला आहे. तथापि वित्त विभागाच्या दि.०४ मे. २०२० च्या शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने सन २०२०-२१ करिता केंद्र शासनाने राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरीता (कापूस, ऊस) संदर्भ क्र.५ येथील दि. ०४/०६/२०२० तसेच संदर्भ क्र.०८ येथील दि. ०१/१०/२०२० रोजी च्या शासन निर्णयान्वये रु.७५२.३३ लाख (केंद्र हिस्सा रु.४५९.४० लाख+राज्य हिस्सा रु.३००.९३ लाख) रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाने अभियानांतर्गत संदर्भ क्र.६ येथील दिनांक १७/०६/२०२० च्या पत्रान्वये पहिल्या हप्त्यात केंद्र हिस्स्याचा ₹ २६९.६० लक्ष निधी वितरीत केला आहे. कृषि आयुक्तालयाच्या संदर्भ क्र.७ येथील पत्रान्वये केलेल्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता PFMS खात्यावरील उपलब्ध केंद्र हिस्सा रु.२६.८५२५३ लाख (कापूस-रु.१२.०४४२३ लाख+ ऊस-रु.१४.८०८३०) व राज्य हिस्सा रु.१७.८९४९ लाख (कापूस-रु.८.०२२७८लाख+ ऊस-रु.९.८७२९२ लाख) असा एकंदर रु. ४४.७४७४३ लाख निधीचा विनीयोग करण्यास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

## शासन निर्णय:

- सन २०२०-२१ करिता राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानांतर्गत वाणिज्यिक पिकांकरिता (कापूस ,ऊस) अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता PFMS खात्यावरील उपलब्ध केंद्र हिस्सा रु २६.८५२५३.लाख -कापुस) १२.०४४२३.रुलाख+ ऊस (१४.८०८३०.रु-व राज्य हिस्सा रु १७.८९४९.लाख -कापुस) ८.०२२७८.रुलाख+ ऊस ९.८७२१२.रु-लाख (असा एकंदर रु ४४.७४७४३ .लाख निधीचा विनियोग करण्यास मान्यता पुढीलप्रमाणे आहे:-

(रु लाख)

अ. क्र.	राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान अंतर्गत वाणिज्यिक पिके	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग (PFMS)		एकूण वितरीत निधी
		केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	
१.	कापूस	१२.०४४२३	८.०२२७८	२०.०६७०९
२.	ऊस	१४.८०८३०	९.८७२१२	२४.६८०४२
एकूण		२६.८५२५३	१७.८९४९	४४.७४७४३

- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार कापूस पिकांकरिता केंद्र हिस्याचा ३ १२.०४४२३लाख निधी ( रुपये बारा लाख चार हजार चारशे तेवीस फक्त) आणि राज्य हिस्याचा ३ ८.०२२७८लाख निधी (रुपये आठ लाख दोन हजार दोनशे अड्युयाहत्तर फक्त) असा एकूण रु. २०.०६७०९ लक्ष निधी (रु.वीस लाख सहा हजार सातशे एक फक्त) खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे .
- परिच्छेद १ मध्ये नमूद केल्यानुसार ऊस पिकांकरिता केंद्र हिस्याचा ३ १४.८०८३०लाख निधी (रुपये चौदा लाख एंशी हजार आठशे तीस फक्त) आणि राज्य हिस्याचा ३ ९.८७२१२लाख निधी ( रुपये नऊ लाख सत्याएंशी हजार दोनशे बारा फक्त ) असा एकूण ३ २४.६८०४२लाख निधी ( रुपये चौवीस लाख अडोसष्ट हजार बेचाळीस फक्त ) खर्च करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- परिच्छेद क्र. १ ते ३ मध्ये नमूद केल्यानुसार, कापूस, ऊस या पिकांकरिता वितरीत केलेला अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा निधी सन २०१९-२० मध्ये पुढील लेखाशिर्षाखाली अर्थसंकल्पीत केलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा:-

केंद्र/राज्य हिस्सा	लेखशिर्ष अनुसूचित जमाती प्रवर्ग	
	कापूस	ऊस
केंद्र हिस्सा	मागणी क्रमांक ,टी-५ २४०९- पीक संवर्धन ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (२३) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०९ A५७५) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक टी-५ २४०९- पीक संवर्धन ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (२५) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (केंद्र हिस्सा ६०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०९ A५९३) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य

<b>राज्य हिस्सा</b>	मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (२४) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- कापूस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A५८४) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन ७९६, जनजाती क्षेत्र उपयोजना (०१) (२६) राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान- ऊस (राज्य हिस्सा ४०%) (केंद्र पुरस्कृत योजना) (२४०१ A६०१) (योजनांतर्गत) (दत्तमत) ३३, अर्थसहाय्य
---------------------	--	---

५. सन २०२०-२१ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण आधिकारी
१	आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.
२	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी	संबंधित जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी

५. शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियानाकरीता उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ₹ ४४.७४७४३ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय वितरीत करावा.
६. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे. सदर उपयोगिता प्रमाणपत्राच्या आधारे सचिव (कृषी) यांच्या स्वाक्षरीने सदर निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास निर्गमित करण्यात येईल.
७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६४/अर्थ-३, दि.१६/०४/२०२० नुसार विहीत केलेल्या अटींची पुर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२२४१५५१०५४९०९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महावीर झेंडगे)  
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.

२. मा. राज्य मंत्री (कृषि) यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
४. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
५. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
६. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग ,मंत्रालय, मुंबई
८. प्रधान सचिव , आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. सचिव (कृषि) ,कृषि व पदुम विभाग ,मंत्रालय, मुंबई.
- १०.आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ११.व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
- १२.संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
- १३.सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
- १४.सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
- १५.महालेखाकार ( स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
- १६.महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
- १७.महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१८. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
- १९.सहायक संचालक (लेखा- १), कृषी आयुक्तालय, पुणे
- २०.वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
- २१.निवड नस्ती-४ओ